ΑΡΙΘ. 13 Ι ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ '921

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ
ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ & ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΟΔΟΣ ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ 12
ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ ΑΝΤ. ΧΑΤΖΗΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΕΟΝ

REVUE BI-MENSUELLE METAPHYSIQUE ET PHILOSOPHIQUE

12, RUE NAVARIN, ATHÈNES.

Editeur--Directeur: A. HADJIAPOSTOLOU

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 50

ΑΡΙΘ. 13 — 1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1921

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ
ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ & ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΟΔΟΣ ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ 12
ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ **ΑΝΤ. ΧΑΤΖΗΑΠΟΣΤΟΛΟΥ**

Τὰ χειρόγραφα δημοσιευόμενα δὲν ἐπιστρέφονται	**ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ** *Ἐσωτερικοῦ Δρ. 12.—* *Αἰγύπτου Γ. Δ. 50.—* *Ἀμερικῆς Δολ. 2.50*	*Αἱ ἐπιστολαὶ ἐν γένει πρὸς τὴν διεύθυνσιν*

ΥΠΑΡΧΕΙ Η ΨΥΧΗ ;

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ Κρίσις.—Ἡ Σκέψις.—Αἱ ἀναγκαῖαι ἀλήθειαι.

Β'.

Ἡ Κρίσις.—Ἐὰν μόνη ἡ ἰδέα ἀποτελῇ ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς, πολὺ περισσότερον αὐτὴ ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς κρίσεως, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ τὴν ὕλην καὶ τὸ στοιχεῖον. Διότι «κρίνειν», δῆλα δὴ σκέπτεσθαι καὶ λογίζεσθαι, σημαίνει βεβαιώνειν ἂν μεταξὺ τῶν δύο ἰδεῶν ὑπάρχῃ ἢ δὲν ὑπάρχῃ σχέσις, ἀφοῦ πρότερον ἡ διάνοια κάμῃ μίαν σύγκρισιν μεταξύ των. Ἀλλὰ ποῖος εἶνε εἰς θέσιν νὰ παραβάλῃ τὰς πνευματικὰς ἰδέας πρὸς ἀλλήλας καὶ νὰ εὕρῃ τὴν ὑπάρχουσαν μεταξύ των σχέσιν καὶ ἀναφοράν, εἰ μὴ μία πνευματικὴ ἐπ' ἴσης δύναμις ἡ ψυχή ; Ἐν τῇ ἐργασίᾳ τῆς κρίσεως, πνευματικὰ στοιχεῖα δὲν εἶνε μόναι αἱ συγκρινόμεναι πρὸς ἀλλήλας ἰδέαι πνευματική, καθαρῶς διανοητική, εἶνε καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ σχέσις των, διότι, καθ' οἷον τρόπον αἱ ἰδέαι δὲν εἶνε ὑλικῶς ἀποσταταί, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ ὑπάρχουσα μεταξύ των σχέσις δὲν εἶνέ τι προσπίπτον εἰς τὰς ὑλικὰς ἡμῶν αἰσθήσεις. Ἡ σχέσις αὕτη εἶνέ τι μὴ αἰσθητὸν καὶ ἐν ᾗ ἔτι περιπτώσει αἱ παραβαλλόμεναι ἰδέαι παριστῶσιν ὑλικὰ πράγματα. Ἐν

τῇ κρίσει π. χ. «ὁ ὁρίζων εἶνε αἱματώδης» ἔχω δύο ἰδέας κεχωρισμένας, παριστώσας ὁρατὰ πράγματα, ἤτοι ἀφ' ἑνὸς τὸν ὁρίζοντα, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ χρῶμα τοῦ αἵματος. Ἐνῷ ὅμως *βλέπω* τὰ συγκρινόμενα, τὴν μεταξύ των σχέσιν τῆς ὁμοιότητος, τὴν ὁποίαν βεβαιοῖ ἡ κρίσις μου, *δὲν τὴν βλέπω*. Ἡ σχέσις ὅμως αὐτη εἶνε πραγματική. Τί σημαίνει τοῦτο; Ὅτι αὕτη, ἐκβαίνουσα τῶν ὁρίων τῆς αἰσθητικῆς ἐμπειρίας, ἀποτελεῖ στοιχεῖον ἄλλης σφαίρας, πνευματικῆς, τῆς ὁποίας τὰ πραγματικὰ στοιχεῖα δύναται νὰ συλλάβῃ μία ἐπ' ἴσης πνευματικὴ δύναμις ἤτοι ἡ ψυχή.

Τοῦτο ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τῆς ἰδιότητος τῆς λέξεως, διὰ τῆς ὁποίας ἐκφράζεται ἡ σχέσις τῶν δύο ἰδεῶν ἐν τῇ κρίσει. Πρόκειται περὶ τοῦ ῥήματος «εἶνε», δι' οὗ ἡ κρίσις βεβαιοῖ ὑπάρχουσαν ὁμοιότητα μεταξὺ τῶν δύο παραβαλλομένων ἰδεῶν «ὁρίζων» καὶ «αἷμα». Ἡ διὰ τῆς λέξεως ταύτης ἐκφερομένη βεβαίωσις τῆς συμφωνίας (ἢ τυχὸν ἀσυμφωνίας) τῶν δύο τούτων ἰδεῶν, ἀποτελοῦσα οὐσιώδη πρᾶξιν τῆς σκέψεως, εἶνέ τι ἀδιαίρετον, ἑνιαῖον καὶ ἀπαράστατον δι' αἰσθητῆς εἰκόνος, ἄρα πνευματικόν. Ἐπειδὴ δ' ἡ δι' αὐτῆς ἐξαγγελομένη διανοητικὴ πρᾶξις εἶνε ἐσωτερικὸν ζωτικὸν στοιχεῖον τῆς παραγούσης αὐτὴν ἀρχῆς, μεθ' ἧς εἶνε ἀδιασπάστως ἡνωμένη μέχρι συγχωνεύσεως, καὶ ἡ γεννῶσα ἄρα τὴν πνευματικὴν πρᾶξιν ταύτην ἀρχὴ εἶνε ἁπλῆ, ἀδιαίρετος, μία καὶ ἄϋλος. Ὀργανικὴ ἀρχὴ δὲν δύναται νὰ παραγάγῃ τοιαύτην πρᾶξιν. Σκέπτεταί τις ἄνευ ὀργάνου, εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης. Ἡ κρίσις ἄρα δὲν δύναται νὰ ἐξηγηθῇ ἄλλως, εἰ μὴ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς.

Ἡ Σκέψις.— Ἡ Σκέψις εἶνε συλλογισμὸς ἐπὶ τῶν ἰδίων κρίσεων. Ὅταν σκέπτωμαι, ὑποβάλλω εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ νοῦ μου τὰς ἰδίας μου κρίσεις, συλλογίζομαι, ἤτοι αὐτοδιχάζομαι διανοητικῶς, χωρίζω τὴν ἰδίαν μου σκέψιν ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μου, καὶ ἐγκύπτω ὅλος ἐπ' αὐτῆς ὡς ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου. Ἀλλ' οὐσία ἐκτατὴ δὲν δύναται οἱονεὶ νὰ ἀναδιπλωθῇ ὁλόκληρος ἐφ' ἑαυτήν. Αἱ αἰσθήσεις καὶ αἱ εἰκόνες μας δὲν δύνανται νὰ αὐτοσκεφθοῦν, ὡς ἐσωτερικῶς συνδεδεμέναι πρὸς τὸν ὀργανισμόν μας. Ὁ ὀφθαλμὸς δύναται νὰ βλέπῃ ἓν ἀντικείμενον, δὲν δύναται ὅμως καὶ νὰ ἐρευνήσῃ τὴν ἰδίαν του ὅρασιν· διατελεῖ ἀκίνητος κατὰ τὴν κατεύθυνσιν πρὸς τὸ ὁρώμενον πρᾶγμα. Δὲν ἔχει ἐλευθερίαν κινήσεως, ἀπαραίτητον διὰ τὴν αὐτοεπιστροφήν, δῆλα δὴ διὰ τὴν ἔρευναν τῶν ἰδίων πράξεων.

Ἐνέργεια λοιπόν, ὁποία ἡ σκέψις, καθ' ἣν γίνεται ἐλευθέρα αὐτοεξέτασις τοῦ ὑποκειμένου, συλλογισμὸς ἐπὶ τῶν ἰδίων κρίσεων, δύναται νὰ ἐξηγηθῇ μόνον ὡς ἐκδήλωσις καθαρῶς ψυχική.

Αἱ ἀναγκαῖαι ἀλήθειαι.—«Πάντα ῥεῖ», λέγει ὁ φιλόσοφος, καὶ ἡ πεῖρα τῶν αἰώνων μαρτυρεῖ, ὅτι οὐδὲν παραμόνιμον ἐν τῷ πεπερασμένῳ τούτῳ κόσμῳ. Ὅλα εἶνε τυχαῖα, ἐνδεχόμενα καὶ μεταβλητά. Ἐντεῦθεν ὁ ἄνθρωπος ἐσχημάτισε τὴν ἰδέαν τῆς ματαιότητος τῶν τοῦ κόσμου, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ καὶ τὸν κύριον πα-

ράγοντα τῆς μελαγχολίας του. Δὲν γνωρίζει ἂν καὶ αὐτὸς ὁ κόσμος ὑπῆρξε πάντοτε, ἢ ἂν θὰ ὑπάρξῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον. Ὅ,τι γνωρίζει περὶ αὐτοῦ εἶνε μόνη ἡ ἐξωτερική του ὄψις, διότι αὐτὴν καὶ μόνην προσλαμβάνουν αἱ αἰσθήσεις του, ἀλλ' ἡ γνῶσις αὕτη τίποτε δὲν μᾶς λέγει περὶ τῆς διαρκείας της.

Ἐπὶ πλέον, καὶ αὐτὰ τὰ ὑλικὰ αἰσθητήρια τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶνε πάντοτε τὰ αὐτά. Ἐπανερχομένου τοῦ γήρατος, ὁ ὀφθαλμὸς ἐπὶ μᾶλλον θολοῦται, ἡ ἀκοὴ ἀδυνατεῖ καὶ ἡ πρόσληψις τῶν φαινομένων παραλλάσσει καὶ ἀλλοιοῦται.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν συνεχῆ ταύτην ἀλλοίωσιν ὁ ἀνθρώπινος νοῦς αἰσθάνεται ἑαυτὸν κινούμενον ἐντὸς ἑνὸς διαφόρου κόσμου ἀκινήτων, ἀναλλοιώτων, ἀναγκαίων καὶ αἰωνίων στοιχείων, τὰ ὁποῖα, ὡς ἐκ τῶν ἰδιοτήτων των τούτων, χαρακτηρίζονται ὡς *ἀλήθειαι*, αἱ ὁποῖαι, διότι ἀκριβῶς εἶνε *ἀλήθειαι*, ἐνέχουσιν ἐν ἑαυταῖς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀπολύτου καὶ τοῦ *ἀναγκαίου*. Πάντοτε καὶ δι' ὅλους τὸ ὅλον εἶνε μεγαλείτερον τοῦ μέρους του, τὸ ἔχον ἀρχὴν προκύπτει ἐκ μιᾶς αἰτίας, ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἀνώτερος τοῦ κτήνους, ὁ φόνος εἶνε κακόν, $2+2=4$ κτλ. Αἱ ἀλήθειαι αὗται εἶνε πάντοτε αἱ αὐταί, ἀναγνωρίζονται ὑπὸ πάντων, δὲν ἐπηρεάζονται ὑπὸ τοῦ μεταβλητοῦ τῶν πραγμάτων τοῦ ὑλικοῦ κόσμου, ἀνήκουν ἄρα, εἴτε ὡς μαθηματικαί, εἴτε ὡς μεταφυσικαί, εἴτε ὡς ἠθικαί, εἰς κόσμον ξένον πρὸς τὸν κόσμον τῶν ὀργανικῶν μας ἐνεργειῶν, ὡς ἀπόλυτοι δέ, ἀναγκαῖαι, καὶ αἰώνιοι, ἑπομένως δὲ καὶ ἄυλοι, συλλαμβάνονται καὶ νοοῦνται ὑπὸ ἀναλόγου καὶ ὁμοίας πρὸς αὐτὰς δυνάμεως, **ἐπ' ἴσης ἀΰλου** καὶ ἀσωμάτου, τῆς ψυχῆς.

Γ. Χ. Π.

[Εἰς τὸ ἑπόμενον, ἡ ὕπαρξις τῆς ψυχῆς ἀποδεικνυομένη ἐκ τῆς διανοητικῆς προόδου, τῆς Τέχνης, τῆς Γλώσσης καὶ τῆς Θρησκείας.]

*Ἀπὸ τὰ παρεισφρήσαντα εἰς τὸ πρῶτον μέρος, τυπογραφικὰ λάθη, σημειοῦμεν μόνον ἕν, ἀλλοιῶσαν τελείως τὴν ἔννοιαν: ἀντί, «ὄντα ἔχοντα σχῆμα κτλ.» ἀναγνωστέον: «ὄντα μὴ ἔχοντα σχῆμα κτλ.».

HENRI REM

Η ΧΕΙΡΟΜΑΝΤΕΙΑ ΔΙΑ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Αἱ περίφημοι προρρήσεις της αἵτινες, καθ' ἕκαστον ἔτος, ἐδημοσιεύοντο εἰς τὸ Ἡμερολόγιόν της, ἦσαν συντεταγμέναι εἰς ὕφος σκοπίμως σκοτεινόν, ὁμιχλῶδες, ἀφίνουσαι τὸ πεδίον ἐλεύθερον εἰς πλείστας ὑποθέσεις, ἐκ τῶν ὁποίων, κάποια, ἐπὶ τέλους, ἐπραγματοποιεῖτο. Ἐδημοσίευε τὰς προρρήσεις της ὅπως σχεδὸν ὁ διασημότερος τῶν ἀστρολόγων ὁ ἐφημέριος Ματθαῖος Λίνσπεργ, τῆς

Λιέγης, ὅστις ὀφείλει τὰς ἐπιτυχίας του εἰς τὰς προγνώσεις τῆς ἐποχῆς του ποῦ ἔκαμε λίαν ἐπιτυχῶς. Διηγοῦνται ὅτι ὑπαγορεύων τὸ Ἡμερολόγιόν του εἰς τὴν ἀνεψιάν του καὶ φθάσας εἰς τὰς 23 Αὐγούστου προεῖπε «θύελλα μετὰ μεγάλης βροχῆς».— «Τί κρῖμα! θεῖε μου. Εἶνε ἀκριβῶς ἡ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς σας!» τοῦ εἶπε ἡ ἀνεψιά του. Ὁ καλὸς ἐφημέριος ἐπανέλαβε πάραυτα: «Ἄ! ἡ ἑορτή μου;... Γράψε... καιρὸς σταθερὰ ὡραῖος!..»

Ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ἀναγράψω ἐδῶ ὅ,τι ἔγραφον εἰς τὴν ἐφημερίδα *Ἡ Ἐλευθερία*, ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου τῆς κ. Ντὲ Τέμπ.

«Ἡ κ. Ντὲ Τέμπ γνωρίζει πολὺ καλὰ ὅτι ἡ προφητεία καὶ ἡ χειρομαντεία εἶνε ἀσυμβίβασται. Ἡ χειρομαντεία δὲν εἶνε μαντικὴ τέχνη οὔτε ἀπόκρυφος ἐπιστήμη. Εἶνε ἐπιστήμη πειραματικὴ καὶ παρατηρήσεως.

«Δύναται νὰ μᾶς ἀποκαλύψῃ πολλὰ πράγματα καὶ νὰ μᾶς ἐξυπηρετήσῃ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως τῆς ζητήσωμεν ὅ,τι δύναται νὰ δώσῃ.

Δὲν πληροφορεῖ τοὺς συμβολευομένους παρὰ ὅ,τι τὴν ἀφορᾷ προσωπικῶς καὶ δὲν ἐννοεῖ τίποτε ἐκ τῶν γενικῶν γεγονότων τοῦ μέλλοντος, ὅπως ἡ πολιτική, ὁ πόλεμος, ἡ εἰρήνη, αἱ ἐπαναστάσεις, πυρκαϊαί, σεισμοὶ καὶ ἄλλοι κατακλυσμοί.

«Ἡ κ. Ντὲ Τέμπ ἐμφορεῖται βεβαίως ὑπὸ καλλίστων διαθέσεων ἀλλὰ δὲν ὀφείλει νὰ γεννᾷ τὰς ἀλλοκότους προφητείας ταύτας. Διότι, διὰ τῶν καλῶν της διαθέσεων, θὰ ἔφθανε νὰ φονεύσῃ, ὅπως ἡ ἄρκτος τοῦ μύθου, τὴν χειρομαντείαν τὴν ὁποίαν δηλοῖ ὅτι τόσον πολὺ ἀγαπᾷ.

Διὰ τῶν προλεχθέντων, λοιπόν, βλέπομεν ὅτι ἀφότου ὁ κόσμος εἶνε κόσμος, οἱ ἄνθρωποι παρῆλθον, αἱ γενεαὶ διεδέχθησαν ἀλλήλας, οἱ αἰῶνες διέρρευσαν, καὶ ἐν τούτοις παραμένει ἀμείωτον ὅτι κατεβλήθη προσπάθεια ὅπως γείνῃ γνωστὸν τὸ μέλλον ἀπὸ τὰς γραμμὰς τῆς χειρὸς καὶ ὅτι πᾶσα μελέτη κατεβλήθη ἐπίσης εἰς τὴν σπουδὴν τῆς χειρομαντικῆς ταύτης ἐπιστήμης καταστάσης πειραματικῆς.

«Αἱ νέαι ἰδέαι εἶνε ἀναγκαῖαι, αἰώνιαι, ἀκλόνητοι, εἶπεν ὁ Φενελόν. Δὲν εἶνε καθόλου ἰδέαι ἰδικαί μας, ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἰδίου.»

Θεωροῦμεν λοιπὸν ὅτι, ὅταν ἓν γεγονὸς ἢ μία ἰδέα ἀνθίσταται διὰ μέσου τόσων αἰώνων, τόσων διαφόρων θρησκειῶν, τόσων λαῶν, φυλῶν καὶ πολιτισμοῦ, σημαίνει ὅτι ὑπάρχει σοβαρὰ βάσις εἰς τὴν πραγματικότητά του.

Ὅπως ὅλαι αἱ ἐπιστῆμαι, ἡ χειρομαντεία εἶχεν ἀνέκαθεν τοὺς ὑποστηρικτάς της, τοὺς πεπεισμένους μαθητάς της καὶ τοὺς ἀντιθέτους.

Πρῶτον εἶνε οἱ ἀδιάφοροι, οἵτινες δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ μάθουν ὅ,τι δὲν γνωρίζουν καὶ οἵτινες δὲν θέλουν νὰ παραδεχθοῦν ἄλλας ἐπιστήμας πλὴν τῶν ὅσων ἐδιδάχθησαν. Εἶνε τὰ ἰσχυρὰ πνεύ-

ματα, διὰ τὰ ὁποῖα ὁ La Bruyere εἶπε : Γνωρίζουν τάχα ὅτι τοὺς ὀνομάζουν ἔτσι ἀπὸ εἰρωνείαν ;

Ὕστερον εἶνε οἱ ἀμφιβάλλοντες, οἱ σκεπτικισταὶ καὶ οἱ ἄπιστοι. Γνωρίζομεν, ἐν τούτοις, πάντες ὅτι ἡ ἀπιστία εἶνε συνήθως μία ὄψις κομπορρημοσύνης.

Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι οἵτινες ἀρνοῦνται ἀπὸ συνήθειαν ἀπὸ ὑπερηφάνειαν, ἀπὸ ἀρχήν, ἀπὸ ἄγνοιαν ἢ ἀπὸ κακὴν πίστιν. Αὐτοὶ νομίζουν ὅτι, ἀρνούμενοι τὰ γεγονότα ποῦ τίθενται ὑπὸ τὴν κρίσιν των, τὰ ἐξαλείφουν. Ἄλλως τε μία τέτοια τακτικὴ κάμνει πολλάκις ἐντύπωσιν εἰς τὸ ἀκροατήριον. Ἄς ἀφίσωμεν λοιπὸν τοὺς ἠλιθίους νὰ λέγωσι καὶ νὰ γελῶσι· ἡ γνῶσις ἔχει τὴν ἀξίαν της.

Καὶ τέλος: «De gustibus et coloribus non disputandum.» Περὶ ὀρέξεων καὶ χρωμάτων, δὲν πρέπει νὰ συζητῶμεν.

Αἱ μαθηματικαὶ ἀλήθειαι, αὗται μόναι ἔχουν τὸ προνόμιον νὰ γίνωνται δεκταὶ ἄνευ ἀντιρρήσεως καὶ τοῦτο διότι τὸ ἐπίπεδόν των εἶνε ξένον πρὸς τὰ ἀνθρώπινα πάθη, διότι ἂν ταῦτα ἐνυπῆρχον, ὡρισμένως θὰ εὑρίσκοντο ἄνθρωποι ν' ἀρνηθοῦν ὅτι δύο καὶ δύο κάνουν τέσσαρα.

Πρέπει ἐν τούτοις ν' ἀναγνωρίσωμεν ὅτι, πρόσωπα ἐπιδεκτικὰ νὰ ἐνδιαφερθῶσιν εἰς τὴν χειρομαντείαν, θέλοντα νὰ τὴν μάθουν, νὰ τὴν κρίνουν, νὰ ὠφεληθοῦν, ἐμπίπτουν εἰς ὕποπτα τινα μέρη, ἐξ ἐκείνων ἅτινα συναντῶνται εἰς Παρισίους, ἢ εἰς πλάνητας τινάς, κατὰ τὸ πλεῖστον ἀγνοοῦντας τὴν χειρομαντείαν καὶ οἵτινες μετέρχονται τοὺς *χειρομάντας*, ἀλλὰ δὲν ἔχουν παρὰ μόνον τὸ ὄνομα. Καὶ ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦνο ἀποφαίνονται τὰ φανταστικώτερα πράγματα καὶ διαστρέφουν τὸ πᾶν.

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ταράσσουν τὸν νοῦν τῶν προσερχομένων καὶ ἐκμεταλλεύονται τὴν δημοσίαν περιέργειαν καὶ εὐπιστίαν. Εἶνε ἀπάτη ! Εἶνε διὰ τὴν χειρομαντείαν, ὅ,τι εἶνε οἱ τσαρλατᾶνοι καὶ οἱ ἐμπειρικοὶ διὰ τὴν ἰατρικήν.

Πράγματι, τί θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἐλπίσῃ καὶ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοὺς ἀμαθεῖς αὐτοὺς οἵτινες δὲν ἐπιδιώκουν τοὐλάχιστον νὰ μάθωσι καὶ νὰ μορφωθῶσι καὶ οἵτινες οὐδὲν ἄλλο ἔχουσι παρὰ θράσος ;

Πάντοτε ἡ δημοσία εὐπιστία κατεδολιεύθη εἰς βάρος τῆς Ἐπιστήμης, ὁ πίθηκος προσεπάθησε νὰ μιμηθῇ τὸν κύριόν του καὶ ὁ ἀμαθὴς θέλει νὰ μιμηθῇ τὸν σοφόν. Ὁ Τάκιτος λέγει (βιβλ. III, Κεφ. XXVII). «Δὲν μοῦ φαίνεται ἀμφίβολον ὅτι ἐκεῖνο ποῦ πρέπει νὰ ἔλθῃ, δὲν ἐσημειώθη ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ὑπάρξεώς μας. Ἡ ἄγνοια ὅμως τῶν χρησμοδοτῶν τοὺς ὁδηγεῖ πολλάκις εἰς τὸ λάθος, σχετικῶς μὲ τὰς προρρήσεις μας ποῦ μᾶς λέγουν καὶ ἐκπίπτει οὕτως ἡ πίστις μιᾶς τέχνης τῆς ὁποίας ἡ πραγματικότης ἀπεδείχθη ὑπὸ τῆς πείρας τοῦ ἰδικοῦ μας αἰῶνος καὶ τῶν προηγουμένων».

Τελειώνομεν, λέγοντες ὅτι ἡ χειρομαντεία μέλλει νὰ γίνῃ ὁ πλοηγὸς τῆς ζωῆς μας. Εἶνε μία ἐπιστήμη ἐγκλείουσα ἀνεκτί-

μητα πλούτη, δύναται νὰ μᾶς παρέξῃ ὑπηρεσίας εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ἄλλους, ἀρκεῖ νὰ τὴν μελετῶμεν, νὰ τὴν ἐφαρμόζωμεν, νὰ τὴν ἐμβαθύνωμεν καὶ μὲ σωφροσύνην νὰ ἐπωφελούμεθα τῶν εἰδοποιήσεών της.

Ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι οἱ σοφοὶ θὰ τῆς δώσουν μετ' οὐ πολὺ τὴν ὑψηλὴν θέσιν τοῦ θετικοῦ πειραματισμοῦ. Ἐν τούτοις εἶνε ἀναμφισβήτητον γεγονὸς ὅτι ἡ πρόοδος προχωρεῖ ἀργὰ καὶ πάντοτε διὰ πλαγίας γραμμῆς πρὸς τὸν σκοπὸν ὅστις φαίνεται οὕτω ἀπομακρυνόμενος καὶ φεύγων. Ὁ Βολταῖρος ἔλεγε: «Αἱ ἰδέαι δὲν βαδίζουν ποτὲ ὅπως αἱ θεότητες τοῦ Ὁμήρου, αἵτινες διὰ τριῶν βημάτων διέσχιζον τὸν Οὐρανόν. Ἡ ἀνθρωπίνη λογικὴ ταξειδεύει μὲ πολὺ μακρὰς ἡμέρας». *Τέλος*

Η ΝΟΟΜΑΝΤΕΙΑ

Καὶ ἓν ἀκόμη πνευματιστικὸν φαινόμενον, μὴ λαβὸν μέχρι σήμερον παρὰ τὰς προσπαθείας τῶν σοφῶν, ἱκανήν τινα φήμην.

Ὡς ἐκ τούτου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἄλλως τε συμβαίνει καὶ διὰ κάθε φαινόμενον μὴ ἐπιστημονικῶς φημιζόμενον, τὰ φαινόμενα τῆς νοομαντείας, ἤτοι τῆς κατανοήσεως τῆς σκέψεως ἄλλου τινος προσώπου ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως οἱουδήποτε αἰσθητηρίου ὀργάνου, μένουν ἀκόμη μηστηριώδη.

Ὁσάκις δὲ ἀκουσθῇ πραγματοποίησις τοιούτου πειράματος, οἱ μὲν ἀφ' ἑνὸς καταλαμβάνονται ὑπὸ θαυμασμοῦ καὶ ἀναφωνοῦσι: «Μυστήριον, θαῦμα!», ἀφ' ἑτέρου δέ, *οἱ μᾶλλον διανοούμενοι* (;) ἐκλαρυγγίζονται κράζοντες: «ἀδύνατον!, ψευτιά!, βαγγαποντιά!..»

Ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ! διατὶ τοῦτο; Ναὶ μέν, συμφωνῶ, εἶναι ἀρκετὸν συμφέρον νὰ βλέπῃ τις ἓν πρόσωπον, κλειστοὺς ἑρμητικῶς ἔχον τοὺς ὀφθαλμούς, νὰ δύναται νὰ ἀναγιγνώσκῃ ἐντὸς τοῦ ἐγκεφάλου ἑτέρου προσώπου, μίαν σκέψιν, ἣν μόνον τὸ δεύτερον πρόσωπον γνωρίζει, δὲν εἶναι ὅμως καὶ θαῦμα.

Πόσα τοιαῦτα θαύματα κατ' ἐπιφάνειον ἐλύθησαν δι' ἁπλουστάτων μέσων ἐν τῷ εἰκοστῷ τούτῳ αἰῶνι, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ θεωρῶνται μετὰ ὡς αἱ κοινότεραι τῶν ἀνακαλύψεων ἢ ἐφευρέσεων.

Μήπως παρόμοιαι δὲν εἶναι αἱ ἰδιότητες τῶν ἀκτίνων Röntgen ἢ τῶν καθοδικῶν, ἢ τῶν ἠλεκτρικῶν κυμάνσεων αἵτινες δύνανται νὰ μεταφέρουν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς τόπου εἰς ἕτερον τὴν ἔναρθρον τοῦ ἀνθρώπου φωνήν;

Τίς δὲν θὰ ἐθεώρει φρενοβλαβῆ τὸν ἄνθρωπον ὅστις, πρὸ ἑνὸς ἢ δύο ἑκατονταετηρίδων, θὰ διετείνετο ὅτι θὰ δυνηθῇ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἵπταται ἄνω τῆς γῆς ὡς πτηνὸν καὶ νὰ πλέῃ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης ὡς ἰχθύς;

Ἀλλ' ἂς εἰσέλθωμεν εἰς τὸ κυρίως θέμα μας.

Ἡ νοομαντεία διαιρεῖται εἰς δύο κατηγορίας: α') εἰς τὴν δι' ἐπαφῆς καὶ β') εἰς τὴν ἄνευ ἐπαφῆς ἢ ἐξ ἀποστάσεως.

Κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν οἱ κρόταφοι ἢ ἡ χεὶρ τοῦ νοομάντου εὑρίσκεται εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μετὰ τῆς χειρὸς τοῦ ὁδηγοῦ.

Κατὰ τὴν δευτέραν, πᾶς δεσμὸς μεταξὺ τῶν δύο τούτων προσώπων εἶναι τελείως κατηργημένος.

Ἐξετάσωμεν κατὰ πρῶτον τὴν δι' ἐπαφῆς νοομαντείαν εἰς ἣν ὑπάγονται τὰ περισσότερα πειράματα.

Ἡ νοομαντεία δι' ἐπαφῆς εἰσήχθη καὶ διεδόθη ὑπὸ τοῦ ἄγγλου Stuart C. Camberland ὅστις ὑπῆρξε καὶ οὗτος μαθητὴς ἑτέρου περιφήμου νοομάντου τοῦ Irving Bishop.

Ἵνα δώσω τὴν περιγραφὴν τοῦ τρόπου καθ' ὃν εἷς νοομάντης ἐνεργεῖ, θεωρῶ ἀρκετὸν νὰ ἐκθέσω μίαν ἐπιστολὴν τοῦ προμνημονευθέντος Camberland ἀπευθυνομένην πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς γαλλικῆς ἐφημερίδος «ὁ Γαλάτης». Ἰδοὺ αὕτη:

Ἀγαπητὲ Κύριε

«Μοὶ ζητῆτε τί ἐστὶ νοομαντεία καὶ κατὰ ποῖον τρόπον ἐνεργῶ. Θὰ προσπαθήσω νὰ εὐχαριστήσω ὑμᾶς ὅσον δύναμαι.

»Δὲν ὑπάρχει οὐδὲν τὸ ὑπερφυσικὸν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν πειραμάτων μου, δὲν πρέπει δὲ ταῦτα νὰ συγχέωνται πρὸς τὰ φαινόμενα τῆς ὑπνοβατικῆς λαμπροφανείας (lucidité).

»Εἶναι ἁπλῶς τὸ ἀποτέλεσμα εἰδικῆς τινος καὶ ἐξαιρετικῆς δυνάμεως καταλήψεως, δι' ἧς εἶμαι πεπροικισμένος, καὶ ἡ ὁποία μοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἐννοῶ τὰς ἐντυπώσεις ἃς ἓν οἱονδήποτε ὑποκείμενον μοὶ ἀποδίδει βοηθείᾳ τοῦ νευρικοῦ του συστήματος—πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συμβαίνει μόνον ὅταν τὸ ὑποκείμενον τοῦτον προσπαθεῖ, ὅσον τὸ δυνατόν, νὰ συγκεντρώνῃ τὴν προσοχὴν καὶ τὴν θέλησίν του ἐπὶ τῆς ἐντυπώσεως ταύτης.

«Μὲ ἐρωτᾶτε διατί δὲν ἐπιτυγχάνω πάντοτε; Ἡ ἀπάντησις εἶναι εὔκολος. Τὰ διάφορα ὑποκείμενα διαφέρουν κατὰ τὴν νευρικὴν ἀνάπλασιν. Τινὰ λ.χ. ἐξ αὐτῶν κατέχουν τὸν ἀναγκαιοῦντα βαθμὸν ἰσχύος ὡς πρὸς τὴν διανοητικὴν συγκέντρωσιν, ἐνῷ ἕτερα τοιαῦτα δὲν δύνανται νὰ πλησιάσουν τὸν βαθμὸν τοῦτον. Διὰ τῶν πρώτων, αἱ ἐπιτυχίαι τοῦ πειράματος εἶναι ἀσφαλεῖς· διὰ τῶν τελευταίων πολλάκις τὸ πείραμα ἀποτυγχάνει.

Ἵνα ἐπιτύχῃς εἴς τι πείραμα πρέπει ὅπως ἡ συγκέντρωσις τῆς σκέψεως ἐπί τινος οἱουδήποτε προσώπου ἢ πράγματος, εἶναι ἐντατικὴ καὶ μόνον περὶ τούτου νὰ ἀσχολῆται.

Εἰς οὐδένα ἄνθρωπον εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ συγχρόνως δύο ἰδέας ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ. Ἡ ἰδέα ἥτις μοὶ χρειάζεται καὶ τὴν ὁποίαν ὁ ὁδηγὸς πρέπει μόνον αὐτὴν νὰ σκέπτεται, πρέπει νὰ εἶναι, ἐπαναλαμβάνω, ἡ εἰκὼν τοῦ πράγματος ἢ τοῦ προσώπου ὅπερ ἐξελέγει ὡς ἀντικείμενον νοομαντικῆς ἀνευρέσεως.

«Ἐπιθυμεῖτε νὰ γνωρίσητε ἐὰν οἱοσδήποτε τυχὼν ἄνθρωπος δύναται νὰ καταστῇ νοομάντης; Διατί ὄχι; Δὲν εἶμαι ἐγὼ διωργανωμένος κατ' ἄλλον τρόπον εἰμὴ ὡς πάντες οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι. Δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ προσώπῳ μου οὐδὲν τὸ ὑπερφυσικόν.

«Ἀριθμὸς προσώπων κατεχόντων τὴν ἐξαιρετικὴν ταύτην κατανόησιν κατέστησαν σπουδαῖοι νοομάνται.

«Ὡς παράδειγμα θὰ ἀναφέρω τὸν κ. C. Carnier ὅστις, ἀφοῦ κατὰ πρῶτον μοὶ ἐχρησίμευσεν ὡς ὁδηγός, κατόπιν ἤρχισε νὰ ἐνεργῇ καὶ οὗτος ὡς νοομάντης.

«Ἀλλ' εἰς τί χρησιμεύουσι τὰ πειράματά σας; θὰ μὲ ἐρωτήσητε. Καὶ εἰς τοῦτο ἀκόμα θὰ δυνηθῶ νὰ σᾶς ἀπαντήσω.

«Ὅσον περισσοτέρας φορὰς ἐπιτυγχάνομεν τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἐπιδράσεως τοῦ πνεύματος ἐπὶ τοῦ σώματος, τόσον ἡ ἐπιστήμη θὰ εἶναι ἡμῖν εὐγνώμων».

. . . .

Καὶ ἐξακολουθεῖ ὁ περίφημος νοομάντης δικαιολογούμενος διατί ἡ ἐπιστήμη θὰ τῷ εἶναι εὐγνώμων καὶ γνωστοποιεῖ ποῖον θὰ εἶναι τὸ μέλλον τῆς νοομαντείας,

(Τὸ τέλος εἰς τὸ προσεχές)

Π. ΓΡΑΒΙΓΓΕΡ

ΚΑΤΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ....

Εἴτε ἐξ ἰδιοσυγκρασίας, εἴτε κατόπιν μελετῶν ἢ ἕνεκεν... ἀγραμματοσύνης—πιθανῶς τὸ τελευταῖον τοῦτο—δὲν γνωρίζω καὶ ἐγὼ διατί καὶ πῶς, ἀπώλεσα ἡμέραν τινὰ μίαν μεγάλην ἠθικὴν περιουσίαν : τὴν πίστιν. Δὲν πιστεύω εἰς τίποτε καὶ εἶμαι διὰ τοῦτο δυστυχής. Δὲν πιστεύω εἰς τὴν ὕπαρξιν τῆς ψυχῆς, ὅπως μᾶς τὴν παρουσιάζει ἡ ἀφηρημένη ἐπιστήμη καὶ κατὰ συνέπειαν, δὲν πιστεύω εἰς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀποκαλοῦμεν ἀθανασίαν, ἤγουν αἰώνιον ζωήν. Ἔχω σχηματίσει, δυστυχῶς δι' ἐμέ, τὴν πεποίθησιν ὅτι, ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀποθάνῃ, ἀποθνήσκει τελειωτικὰ καὶ τελεσιδίκως. Ἡ πέραν τοῦ τάφου ζωὴ εἶνε δι' ἐμὲ κάτι τι ὄχι μόνον ἀκατάληπτον ἀλλὰ καὶ ἐντελῶς φανταστικόν. Ὁ τάφος, ὡς λέγει ὁ ἀλησμόνητος φίλος μου καὶ μεγαλύτερος τῆς νέας Ἑλλάδος ποιητὴς ὁ Ἀχιλλεὺς Παράσχος

'στὴν γῆ πεσμένο ἀστέρι

τοῦτο ἔχει τὸ καλὸν καὶ τὸ παρήγορον διὰ μίαν βασανισμένην ὕπαρξιν ὅτι θέτει τέρμα εἰς τὰ δεινὰ τοῦ ἀνθρώπου καὶ χαρίζει εἰς αὐτὸν τὴν ἀτέρμονα ἀνάπαυσιν, διὰ τὸν λόγον δὲ αὐτὸν ὑπῆρξε λίαν ἐπιτυχὴς ὁ χαρακτηρισμὸς ἐκεῖνος τοῦ ποιητοῦ.

Ἀλλ' ἔλα πάλιν ποῦ εἶνε κάτι πράγματα, κάτι περιστατικὰ ἀλλόκοτα καὶ ὄχι μόνον δυσεξήγητα ἀλλ' ἐντελῶς ἀνεξήγητα, ὡς

φοβοῦμαι, τὰ ὁποῖα σοῦ βασανίζουν τὸν νοῦν καὶ σὲ κρατοῦν ἐν ἀμφιβολίᾳ, δηλαδὴ σοῦ κλονίζουν τὰς πεποιθήσεις σου καὶ τὰ ὁποῖα πράγματα βεβαίως, ὡς φρονῶ ἀδιστάκτως τὸ τοιοῦτον, δὲν εἶνε ἀποκυήματα οὔτε νοσούσης φαντασίας οὔτε ἔργα σκηνοθετημένης ἀγυρτίας. Ὁμολογῶ εἰλικρινῶς ὅτι αὐτὰ τὰ ἀλλόκοτα περιστατικὰ συμβάντα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἰς ἐμὲ αὐτὸν, δὲν κατώρθωσαν μὲν νὰ μοῦ καταρρίψουν τὰς ὀδυνηρὰς πεποιθήσεις μου, μοῦ ἐκλόνισαν ὅμως ὁπωσδήποτε αὐτὰς, διασκεδάσαντα κατά τι τὴν βαρεῖαν καὶ σκοτεινὴν ἀχλὺν ἥτις περιβάλλει ἀπὸ τοσούτων ἐτῶν τὰς σκέψεις μου περὶ τοῦ θέματος τούτου.

Δὲν ζητῶ τίποτε ἄλλο εἰμὴ πῶς νὰ εὑρεθῇ τις ὅστις νὰ δυνηθῇ νὰ ἀποδείξῃ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς ἐκείνους οἵτινες ὡς ἐγὼ ἀμφιβάλλουν περὶ τοῦ ἀΰλου τῆς ψυχῆς, ὅτι ἡ ψυχὴ, ὄχι ἡ ζωή, εἶνε πράγματι κάτι τι ἐντελῶς χωριστὸν ἀπὸ τὴν ὕλην. Καὶ πρέπει νὰ τὸ ἀποδείξῃ σαφῶς καὶ ἀναμφισβητήτως, χωρὶς θεωρίας δυσνοήτους, ἀλλὰ μαθηματικῶς. Διότι αἱ θεωρίαι αἱ ἀκατάληπτοι καὶ σκοτειναὶ δὲν ἀποτελοῦν τίποτε ἄλλο ἢ ὑπεκφυγὴν καὶ φόβον τῆς ἀληθείας καὶ τῆς πραγματικότητος. Πρέπει διὰ νὰ πεισθῶμεν καὶ διὰ νὰ ἐκλείψῃ ἀπὸ ἡμᾶς πᾶσα σκιὰ ἀμφιβολίας, νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι πράγματι ὑπάρχει ψυχὴ ἄυλος, τὰ δὲ ἐπιχειρήματα νὰ ἑδράζονται ἐπὶ μεγαλειτέρας ἀληθείας ἐκείνης ἥτις λέγει ὅτι δύο καὶ δύο κάμνουν τέσσαρα. Λέγω τοῦτο διότι, ὡς γνωστόν, εἶναι ἐπιστημονικῶς ἀμφισβητουμένη καὶ αὕτη ἡ ἀλήθεια ὅτι δύο καὶ δύο κάμνουν τέσσαρα. Τὸν τοιοῦτον εὐεργέτην μου θὰ εὐγνωμονῶ ἐς ἀεὶ καὶ ἐντὸς τῆς ψυχῆς τὴν ὁποίαν θὰ μοὶ ἀποδείξῃ ὅτι ἔχω, θὰ τοῦ ἐγείρω ναὸν θαυμασμοῦ καὶ λατρείας. Διότι τόσον ἐγὼ ὅσον καὶ πολλοὶ ἄλλοι ζητοῦμεν νὰ πεισθῶμεν περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς, διὰ νὰ παρηγορηθῶμεν καὶ νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἀποθνήσκοντες θὰ εὕρωμεν ἄλλην ζωὴν καλυτέραν βεβαίως ἐκείνης ἣν ἐγκαταλείπομεν ἐν τῷ προσκαίρῳ τούτῳ κόσμῳ.

Ὁ θέλων ν' ἀναλάβῃ τοιοῦτον ἡράκλειον ἔργον πρέπει ν' ἀποφύγῃ τὰς τετριμένας ἰδέας περὶ διανοίας καὶ τὰ τοιαῦτα σαθρὰ ἐπιχειρήματα τὰ ὁποῖα ἡ χειρουργικὴ μὲ μιὰ νυστεριὰ καὶ μ' ἕνα ράψιμο κατώρθωσε νὰ καταρρίψῃ ἀμετακλήτως. Διότι ὡς πάντες γνωρίζονν ὅσοι διαβάζουν, ἐκτὸς ἐκείνων οἵτινες ροφοῦν κάθε πρωΐαν μὲ τὸν καφὲ των τὰς ἠλιθίας ἐπιχειρηματολογίας τῶν πολιτικῶν ἀρθρογράφων τοῦ ἀθηναΐκοῦ τύπου, μεγάλοι χειροῦργοι κατώρθωσαν δι' ἐπιτυχῶν ἐγχειρήσεων νὰ σκορπίσουν φῶς εἰς πτωχοὺς τῷ πνεύματι ἀνθρώπους, ἤγουν εἰς ἠλιθίους.

Δὲν κατώρθωσαν βεβαίως νὰ χαρίσουν εἰς αὐτοὺς μεγαλοφυΐαν ἀλλὰ τοὺς ἐφωδίασαν μὲ ἀρκετὴν κρίσιν καὶ ἀρκετὸν νοῦν ὥστε νὰ παύσουν νὰ εἶναι ἠλίθιοι ἤτοι cretins καὶ νὰ δύνανται συνεπῶς νὰ σκέπτωνται καὶ νὰ ὁμιλοῦν μὲ περισσοτέραν ἐνίοτε λογικήν.

Ὁ Descartes εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἶπε τὸ περίφημον ἐκεῖνο: Je

pence, donc, j'existe, ἀλλὰ δὲν τολμῶ νὰ πιστεύσω ὅτι λέγων ταῦτα ἠννόει τὴν ὕπαρξιν τῆς ψυχῆς.

Ἀλλ'οἱ νεκροὶ δὲν σκέπτονται ἀφοῦ σταματᾷ ἐν αὐτοῖς ἡ ζωή. Ἴσως,καὶ τοῦτο ἀτόπως,ἠθέλησεν ὁ Descartes νὰ μᾶς ἀποδείξῃ ὅτι εἴμεθα ἀνώτεροι τῶν ζώων. Εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ γάλλου τούτου φιλοσόφου δὲν εἶχαν ἀκόμη γίνη σοβαραὶ ζωολογικαὶ μελέται, ἐὰν ὅμως ἔζη σήμερον καὶ εἶχεν ἀναγνώσει τὴν περὶ μυρμήγκων καὶ μελισσῶν ἐπιστημονικωτάτην μελέτην τοῦ μεγάλου ἐντομολόγου καὶ πολιτευτοῦ κ. John Lubbock, ὁ Descartes, ὁ γλαφυρὸς θὰ ἐξεύρισκεν ἄλλην ἀσφαλῶς κομψὴν φράσιν διὰ ν'ἀποθανατώσῃ τ' ὄνομά του.Κατὰ τοῦτο μόνον δύναμαι νὰ συμφωνήσω μετὰ τοῦ Descartes ἐπὶ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τοῦ ζώου: εἰς τὴν κακοήθειαν καὶ τὴν σατανικότητα τὴν ὑπερβαίνουσαν ἀναντιρρήτως ἐκείνην ἣν κέκτηται ὁ ὄφις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ὅστις ὑπῆρξεν ὁ ἠθικὸς αὐτουργὸς τῆς γεννήσεως τοῦ εἴδους ἡμῶν.

Ἐν Ἰταλίᾳ δὲν ἐνθυμοῦμαι εἰς ποῖον ἀκριβῶς μέρος, ὑπάρχει ἐν χωρίον—σπεύδω νὰ εἴπω ὅτι δὲν εἶναι ἡ κοιτὶς τοῦ κόμητος Σφόρτσα—τὸ ὁποῖον κατοικεῖται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ ἠλιθίους. Τὸ πρᾶγμα, βέβαια, δὲν πρέπει νὰ ξενίσῃ ὑπερβολικῶς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας διότι γνωρίζομεν δὰ πάντες ὅτι ὄχι χωριό, ἀλλ'ὁλόκληρη χώρα ὑπάρχει κατοικουμένη ἀπὸ ἠλιθίους. Ὁ μακαρίτης re galantuomo ἠρέσκετο νὰ ἐπισκέπτηται συχνὰ τοὺς ἀποκλήρους ἐκείνους χωρικοὺς οἵτινες ἐπὶ τῇ θέᾳ του ἔσπευδον καὶ ἐχόρευον γύρω του ὡς βρέφη καὶ ἔψαχνον τὰ θυλάκιά του τὰ ὁποῖα ἦσαν πάντοτε πλήρη δι' αὐτοὺς ἀπὸ ζαχαρωτὰ καὶ παιγνιδάκια. Ὁ ἀγαθὸς Βίκτωρ-Ἐμμανουὴλ ἐκάθητο ὥρας ὁλοκλήρους ἐν μέσῳ τῶν περιέργων ἐκείνων ὑπηκόων του διασκεδάζων μὲ αὐτοὺς καὶ γελῶν. Ἐννοεῖται ὅτι πλὴν τοῦ γλεντζὲ μέν, μεγάλου δὲ Βασιλέως ἐκείνου, ἐπεσκέφθησαν τὸ χωρίον ἐκεῖνο καὶ ἄλλαι ἐπισημότητες ἰδίως ἐπιστημονικαὶ διὰ νὰ μελετήσουν τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης παραγωγῆς τῶν ἠλιθίων. Εἷς χειροῦργος, ὅπως ἀνέφερα ἀνωτέρω κατώρθωσεν κατόπιν ἐγχειρίσεως νὰ ζωογονήσῃ τὴν κοιμωμένην φαιὰν οὐσίαν, εἰς ἕνα ἐκ τῶν ἀτυχῶν ἐκείνων πλασμάτων. Διὰ νὰ κατορθωθῇ τὸ τοιοῦτον, σημαίνει ὅτι τὸ πνεῦμα δὲν εἶναι ὕλη οὔτε ψυχή, ὡς τινες φαντάζονται.

Τὸ πνεῦμα εἶναι κατὰ συνέπειαν ὕλη, εἶναι ὅμως πράγματα ὡς εἶπον ἐν ἀρχῇ, τὰ ὁποῖα σὲ κλονίζουν, σὲ κάμνουν σκεπτικόν, καὶ τολμῶ νὰ εἴπω ἐγὼ ὁ ἄπιστος, ὅτι ἀποδεικνύουν «σχεδὸν» ὅτι ὑπάρχει ἐν ὑμῖν κάποια ἀόρατος δύναμις διευθύνουσα ἐνίοτε ἡμᾶς χωρὶς νὰ συνδέηται ποσῶς μὲ τὴν ἀποτελοῦσαν τὸ εἶναι μας οὐσίαν καὶ ἥτις ἀόρατος δύναμις αὐτὴ σπανίως ἐμφανίζεται μέν, ἐμφανίζεται ἐν τούτοις καὶ ἀναστατώνει ἐν ἡμῖν ὁλόκληρον τὴν ψυχὴν ἣν κάμνει νὰ βλέπῃ μακράν, πολὺ μακρὰν καὶ νὰ αἰσθάνεται κάτι πράγματα ὑπερκόσμια καὶ ἀνεξήγητα.

Ἐπιθυμῶν νὰ συντελέσω καὶ ἐγὼ μὲ τὰ πενιχρά μου μέσα εἰς τὴν ἔρευναν τούτου τοῦ μυστηρίου, διότι εἰλικρινῶς ποθῶ νὰ πει-

σθῶ περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς, θὰ ἀναφέρω ἐνταῦθα ἓξ τὸν ἀριθμὸν περιστατικὰ τὰ ὁποῖα, ἄλλα μὲν συνέβησαν εἰς ἐμὲ ἄλλα δὲ εἰς ἐγγύτατα πρός με προσκειμένους.

Οἱ εἰδικοὶ καὶ οἱ ψυχολόγοι ἂς ἐξάξουν συμπεράσματα καὶ ἂς μᾶς τὰ ἐξηγήσουν.

ΑΛΕΞ. Κ. ΠΕΡΔΙΚΙΔΗΣ

Εἰς τὸ προσεχὲς: συνέχεια μὲ τὸν θάνατον τοῦ λόρδου Murhed.

Τὴν ὀπτασίαν ἑνὸς ρώσσου ἀξιωματικοῦ.
Τί εἶδεν ὁ ἀδελφός μου ἐν ἐγρηγόρσει
Τὸ ὄνειρον ἐν φυλακῇ.
Τὸν βάμβακα μὲ τοὺς πολυτίμους λίθους.
Τὸν τάφον τοῦ Πολυλᾶ.

ΔΙΑΤΙ ΚΑΙ ΠΩΣ

Ἡ θεωρία τῆς μετενσαρκώσεως.

Ἡ δημοσιευομένη μελέτη τοῦ κ. Σεμελᾶ περὶ μετενσαρκώσεως, ἐπὶ ποίας θεωρίας στηρίζεται;

Θὰ ὤφειλε ὁ ἴδιος κ. Δ. Σεμελᾶς ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὸ ἐρώτημα τὸ ὁποῖον ἀμεσώτερον τὸν ἐνδιαφέρει. Ἐπειδὴ δὲν διαμένει ἐν Ἑλλάδι, τολμῶ, ἐξ ὅσων γνωρίζω ν' ἀπαντήσω τὰ ἑξῆς. Ἡ μελέτη τοῦ συνεργάτου τούτου, δὲν στηρίζεται ἐπὶ γνωστῆς τινος θεωρίας τῶν γνωστῶν σοφῶν. Εἶνε μᾶλλον θεωρία ἰδική του, καθαρῶς μυητική, ἀπόρροια δὲ μελέτης πολλῶν δεκαετηρίδων ἐπὶ τοῦ ὁρατοῦ καὶ ἀοράτου κόσμου. Εἰς τοὺς νόμους τῶν κόσμων τούτων, ἰδιαιτέρως ἐνεβάθυνε ὁ συγγραφεύς. Πράγματι, εἶνε ἐντελῶς νέα θεωρία, δύναται νὰ καταρρίψῃ πολλὰς ἄλλας μεταφυσικὰς δοξασίας ἐπικρατούσας σήμερον, τοιαύτη δὲ μελέτη, ὄχι μόνον πρώτην φορὰν δημοσιεύεται ἐν Ἑλλάδι, ἀλλ' εἶνε ζήτημα ἂν εὑρίσκωνται παρ' ἡμῖν ἄλλοι να ἐξετάσωσι μεταφυχικὰ προβλήματα ὑπὸ τοιοῦτον πρῖσμα ἐξετάσεως.

Ἡ μεταφυσικὴ ἐπιστήμη.

Ἡ μεταφυσικὴ ἐπιστήμη εἶνε ἐπιστήμη ;

Βεβαίως, πάρα πολὺ βεβαίως. Ἄλλως δὲν θὰ τῇ εἶχε δοθῇ τὸ ὄνομα τοῦτο. Ἔχει ὅλα τὰ γνωρίσματα τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν καὶ συγγενεύει πρὸς τὴν Θεολογικήν, ὅπως ἡ Φυσικὴ συγγενεύει πρὸς τὴν Μαθηματικήν. Ἔχει παρὰ πολλοὺς κλάδους. Τὸν Πνευματισμόν, Μαγνητισμόν, Ὑπνωτισμὸν εἰς τὰς πρώτας βαθμίδας, καὶ

κατόπιν Ἀστρολογίαν, Ἀλχημίαν, Ἀστροσοφίαν, Κοσμογονίαν, Ἀνθρωποσοφίαν, Ἀνδρογονίαν, Θεοσοφίαν, κλπ. κλπ.

Εἶνε ἐπιστήμη καθ' ὅλα, ἂν δὲ δὲν ἐγένετο γενικῶς παραδεκτὴ ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμονας, τὸ αἴτιον δέον ν' ἀναζητηθῇ εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐξετάσεως τῶν διαφόρων ζητημάτων, ποῦ ἀκολουθοῦν οἱ ἄνθρωποι καὶ κυρίως εἰς τὸν ὑλικότατον αἰῶνα μας.

Ἐξετάζεται καὶ αὐτὴ καὶ παρακολουθεῖται, ὅπως ἄλλως τε, καὶ πᾶσαι αἱ ἄλλαι γνωσταὶ παραδεδειγμέναι ἐπιστῆμαι αἵτινες, ὡς πανθομολογεῖται, δὲν εἶναι τέλειαι καὶ διαρκῶς πλουτίζονται μὲ νέας γνώσεις καὶ ἀπορρίπτουσι τὰς καταστάσεις περιττάς.

ΣΗΜ. Ἔχω ὑπὸ ἀπάντησιν καὶ ἄλλα δύο ἐρωτήματα. Δυστυχῶς, ἡ ὕλη τοῦ φύλλου μὲ παραπέμπει εἰς τὸ προσεχές.

ΑΜΩΝ—ΡΑ

Δ. Π. ΣΕΜΕΛΑ

Η ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΙΣ

Ὁ ἀποσαρκωμένος ἄνθρωπος ζῇ εἰς τὴν φυσικοποιημένην φύσιν ἐπὶ διάστημα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον μακρὸν ἀναλόγως πρὸς τὴν εὐκόλως ἢ δυσκόλως φθαρτὴν ἀρχὴν τοῦ Μή— Εἶναι του καὶ τῶν δύο συγγενικῶν αὐτῆς καταστάσεων, τὴν αἰθερίαν ἢ νευρικὴν κατάστασιν καὶ τὴν αἰσθητικήν.

Τὰ ὄντα ταῦτα (οἱ ἀποσαρκωμένοι ἄνθρωποι) πλέοντες εἰς τὴν αἰθερίαν μᾶζαν τῆς φυσικοποιηθείσης φύσεως, οὐσιοποιοῦνται ἀπὸ ὁμοιότητα.

Αὐτὸς ἦτο καὶ ὁ λόγος τῆς λατρείας τῶν νεκρῶν εἰς τοὺς ἀρχαίους.

Μετά τινα καιρὸν ἐπέρχεται ἡ διαφθορὰ τῆς τετάρτης καταστάσεως καὶ ὁ ἀποσαρκωθείς, ὑφιστάμενος νέαν ἐπίσημον ἀλλοίωσιν, ὁμοίαν τῆς πρώτης, αἰθεροποιεῖται ἀποθνήσκει δευτέραν φορὰν καὶ ἀνέρχεται εἰς τὴν περιοχὴν τῆς φυσιώσης φύσεως.

(Δέον νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα, ὅτι διὰ τῆς φράσεως φυσικοποιημένη φύσις, ἐννοῶ τὴν δημιουργημένην. ὑπάρχουσαν φύσιν, ἐνῷ διὰ τῆς φράσεως, φυσιῶσα φύσις, ἐννοῶ τὴν φύσιν τὴν ἔχουσαν ἐν ἑαυτῇ τὴν φύσιν καὶ ἐξ ἧς ἡ φυσικοποιηθεῖσα φύσις).

Ἐκεῖ, εἶνε ἡ περιοχὴ τῶν μεταλλαγῶν, τρομερὰ δι' ἐκείνους οἵτινες εἰσχωροῦν ἔχοντες τὸ εὐκολόφθαρτον.

Ἀδυσώπητοι νόμοι ἕλκουν τὰ ὄντα καὶ λόγῳ τῆς αἰσθητικῆς αὐτῶν φύσεως οἱ νόμοι οὗτοι κάμνουσιν ἐπιλογήν. Ἐκεῖ, οἱ ἀποσαρκωθέντες καὶ αἰθεροποιηθέντες ὑφίστανται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μεταμορφώσεως κατὰ τρόπον ὥστε, ἐὰν συνίστανται ἀπὸ στοιχεῖα εὐκολόφθαρτα καθαρίζονται καὶ στοιχεῖα νέα καὶ καθαρὰ ἔρχονται νὰ ἀντικαταστήσωσι τὰ ἀπορριφθέντα.

Μὴν νομίσετε ὅτι ὅσα εἶπα εἶναι μία ὡραία ἱστορία διὰ νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κόσμου. Εἶνε πραγματικότης βασισμένη ἐπὶ ἀγνώστων νόμων κατὰ τὸ πλεῖστον, καλῶς ὅμως γνωστῶν ὑπὸ ὁρακός τινος ἀνθρώπων οἵτινες ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων πλανῶνται εἰς τὴν γήϊνον ὄχθην.

Τά γεγονότα ποῦ ἀνέφερον εἶναι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς δευτέρας κατηγορίας τῶν παγκοσμίων νόμων, οἵτινες ὀνομάζονται αἰσθητικοί,,καθόσον, ἡ πρώτη εἶνε ἡ ἐκ τῶν εὐσυνειδήτων νόμων καὶ ἡ τρίτη, ἡ τῶν μηχανικῶν, ἢ ἐπιτυχέστερον ὀνομασθέντων νόμων ἁρμονίας.

Ἡ ἔκθεσις τῶν νόμων τούτων θὰ μᾶς ὡδήγει πολὺ μακράν. Ἀσφαλῶς θὰ ἐπανέλθωμεν.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἂς ἀνακεφαλαιώσωμεν τὴν ἔκθεσίν μας ἐξ ἧς ἐξάγεται ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀποθνήσκει τὸν πρῶτον θάνατον ἀποσαρκούμενος. Εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην τῆς ζωῆς, διατηρεῖ ὅπως καὶ πρίν, τὴν προσωπικότητά του. Ὕστερον ἀποθνήσκει δευτέραν φορὰν αἰθεροποιούμενος.

Εἰς τὸ τρίτον τοῦτο στάδιον χάνει τὴν προσωπικότητα τοῦ ἐγὼ καὶ καθίσταται ἀπρόσωπος, λόγῳ τῶν μεταμορφώσεων ποῦ ὑφίστανται ἐκ τοῦ καθαρμοῦ τῶν αἰσθητικῶν καὶ νοητικῶν αὐτοῦ καταστάσεων.

Ἐξ ὅσων, ἠκούσατε, μὴ ἀπελπισθῆτε. Ὅσα εἶπα θίγουν τὴν μίαν μόνον ὄψιν τοῦ θανάτου. Ὑπάρχει καὶ μία πρὸς τὴν ὁποίαν αἱ ἐλπίδες μας ἀθανασίας δύνανται νὰ τείνουν.

Ὑποκείμενος ὁ ἄνθρωπος διαδοχικῶς, ἀπὸ τὸ ἀσυνείδητον εἰς τὸ ἐνσυνείδητον, κατὰ τὴν μακροχρόνιον διέλευσίν του εἰς τὰ στάδια ταῦτα, ἔφθανε εἰς τὸν βαθμὸν τῆς τελειότητος ἐκεῖνον, ἥτις ἐπέτρεπεν ὥστε αἱ καθαρθεῖσαι καταστάσεις τοῦ εἶναι του ἔφθανον τὸν βαθμὸν τοῦ ἀφθάρτου, εἰς τρόπον ὥστε, διερχόμενος τὰ διάφορα στάδια, ὁ Ἄνθρωπος διεφύλαττε τὴν συνείδησιν τοῦ ἐγὼ τῆς προσωπικότητός του.

Αὐτὴ ὑπῆρξεν, ἡ πρώτη ἀγωνία τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς ἐπὶ τῆς πτωχῆς μας γῆς, ὅταν οἱ θεϊκοὶ ἀγγελλιαφόροι ἦλθον νὰ ἐξαγάγωσι τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς ὁδοῦ τοῦ λάθους καὶ τὸν ὁδηγήσωσι πρὸς τὴν προσιτὴν ὁδὸν τῆς ἀθανασίας.

Πλεῖσται γενεαὶ ἀνεσύρθησαν ἐκ τοῦ χάους καὶ τῆς ἀπροσωπικότητος. Καὶ εἰς τὰ μεσσάζοντα διαστήματα τῶν διαφόρων τούτων ἀναστάσεων, ἐκ τοῦ ἠθικοῦ νόμου τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, ὁ ἄνθρωπος ἐξέκλινε τοῦ δρόμου τὸν ὁποῖον οἱ θεϊκοὶ ἀγγελιαφόροι τοῦ εἶχον χαράξει.

Ὁ Θεός, ὁ ἐνσαρκωθεὶς λόγος, ἦλθε τέλος νὰ μαστιγώσῃ διὰ τοῦ λόγου του τὴν διαφθορὰν καὶ διὰ χειρονομίας ἐκλάμποντος θριάμβου, ἀγάπης καὶ αὐταπαρνήσεως, ἀνῆλθε πρὸς τὸν Γολγοθᾶν, τὴν συμβολικὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας.

Οἱ ἄνθρωποι τὸν ἠκολούθησαν; τὸν ἀκολουθοῦσι πάντοτε: Οὗτος εἶνε ὁ λόγος, τῆς ἀταξίας τῆς παρούσης ἀνθρωπότητος.

Ἡ φυλὴ τῶν ἀθανάτων ἐκλείπει ἐπὶ γῆς καὶ ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ τελευταίου αἰῶνος ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς μας, καλύπτεται ἀπὸ πονεῦντας θνητούς.

Ἄνθρωποι τῆς ἐπιστήμης, ἄνθρωποι τῆς ὕλης, αἱ προσπάθειαί σας εἶνε ἀνωφελεῖς διότι ἡ σύγχισις σᾶς ἀναμένει εἰς τὸ τέλος τῆς ὑπάρξεώς σας.

Εἰς τὴν Ἐπιστήμην μόνην δὲν θὰ εὕρετε ὅ,τι ἔχετε ἀνάγκην ἵνα ζήσουν τὰ ἔργα σας: τὴν ἀθανασίαν.

Τὰ ἔργα σας φαινομενικῶς θριαμβεύοντα νοημοσύνης καὶ καταφωτίζοντα ἐκ τῆς ὑλικῆς αὐτῶν λάμψεως τὴν ἁπλῆν καὶ καθαρὰν λογικήν, εἶνε ἔργα θνητὰ καὶ καταστρεπτά.

Αἱ ἐμπνεύσεις σας, σᾶς ἔρχονται ἐκ τοῦ βάθους τῆς γῆς, τῆς ἀβυσσώδους καὶ τὰ ἀποτελέσματά των ἐκεῖ πάλιν ἐπιστρέφουν.

Ἰδού, ὁ ἀφορισμὸς τὸν ὁποῖον δυνάμεθα νὰ κάμωμεν εἰς ὅσους ἀρνοῦνται τὴν ἀθανασίαν, καὶ οἵτινες τιμοῦν τὴν ὑλιστικὴν Ἐπιστήμην, ἱκανὴν νὰ καταρασθῇ τὴν ἠθικήν.

Σᾶς ὡμίλησα περὶ θεϊκῶν ἀγγελιαφόρων καὶ σᾶς ἔκαμα ὑπαινιγμόν, διά τινων λέξεων, περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ ἄλλης ὁδοῦ καταλλήλου νὰ τελειοποιήσῃ τὸν ἄνθρωπον καὶ νὰ τοῦ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀθανασίαν.

Ἡ ἀνάγκη τοῦ κειμένου μοῦ ἐπέβαλε σχετικὴν σκοτεινότητα ἐκφράσεως. Σπεύδω νὰ γίνω πλέον ἀντιληπτὸς ἐκθέτων τὴν φύσιν τῆς ὁδοῦ ἥτις δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὰς ἀποτελούσας τὸν ἄνθρωπον καταστάσεις, τὸ δυσκολέφθρατον καὶ συνεπῶς τὴν ἀθανασίαν τοῦ Ἐγώ του καὶ τῆς προσωπικότητός του.

Βεβαίως, δὲν εἶμαι οὔτε ὁ πρῶτος οὔτε ὁ πλέον ἄξιος διὰ νὰ σᾶς ὁμιλήσω περὶ τῆς ὁδοῦ ταύτης καὶ δὲν θὰ εἶμαι καθόλου ὁ τελευταῖος. Ἐν πάσει περιπτώσει εἶμαι βέβαιος ὅτι εἶμαι ὁ ὀλιγώτερον κεκτημένος τὴν ἰδιότητα ταύτην.

Ἡ ὁδὸς τῆς ἀθανασίας εἶνε ἡ ὁδὸς τῆς Ἀγάπης καὶ ὅταν ὁ Θεάνθρωπος ἐφώναζε εἰς τὴν ἄκραν τῶν δρόμων καὶ τῶν ἐρήμων «Ἄνθρωποι, ἐστὲ ἀδελφοὶ καὶ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους ὅπως σᾶς ἠγάπησα διότι ἐκεῖ ἐνυπάρχει ἡ σωτηρία καὶ θὰ συμμετάσχετε πάντες τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν», ἠννόει... «Ἄνθρωποι, καθαρίσατε πάσας τὰς καταστάσεις τοῦ εἶναι σας αἵτινες ἀναμιγνύονται πρὸς στοιχεῖα ξένα πρὸς τὴν φύσιν σας, ἅτινα σᾶς δημιουργοῦν τὸ μῖσος καὶ τὴν διαφθορὰν καὶ τὰ ὁποῖα καθιστοῦν τὰς καταστάσεις αὐτὰς ἀδυνάτους εἰς τὴν ἐπήρειαν τῶν συνειδητῶν καὶ αἰσθητικῶν νόμων».

Προσκολληθῆτε διὰ τῆς Ἀγάπης καὶ ὅλων τῶν ἰδιοτήτων της, εἰς τὸ νὰ δημιουργήσετε εἰς τοὺς ἑαυτούς σας, τὰς ἀρετὰς τοῦ καλοῦ, τῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς εὐσπλαγχνίας, ἵνα κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς διελεύσεως εἰς τὰ διαδοχικὰ στάδια τῆς ζωῆς, εἰς τὴν φυσικοποιημένην καὶ φυσιῶσαν φύσιν, μὴ ἐκμηδενισθῆτε ὑπὸ τῶν, παρὰ τῶν ἀρχαίων παραδόσεων, ἀναγγελθέντων, φυλάκων τῆς ὁδοῦ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ & ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἐφ' ὅσον ὁ κ. P. Heuzé, τῆς γαλλικῆς Ὀπινιόν, ἐξακολουθεῖ νὰ δημοσιεύῃ τὰς συνεντεύξεις του μετὰ διαφόρων γάλλων ἐπιστημόνων, ἐπὶ τῆς μεταφυσικῆς ἐπιστήμης, ἐπὶ τοσοῦτον ὁ θόρυβος αὐξάνει καὶ ἡ συζήτησις γενικεύεται. Τὰ περιοδικὰ καὶ αἱ ἐφημερίδες ποῦ ἔχομεν ὑπ' ὄψιν, καθὼς καὶ αἱ πληροφορίαι ποῦ ἐλάβομεν, μεταδίδουν πολὺ ἐνδιαφέροντα πράγματα, λυπούμεθα ὅμως διότι τὸ περιοδικόν μας δὲν διαθέτει τόσον χῶρον ὥστε ν' ἀναγράψῃ ἔστω καὶ ἁπλῆν ἀπήχησιν. Τόσον πολλὰ λέγονται καὶ γράφονται.

—o—

Πληροφορούμεθα ἀπροσδοκήτως ὅτι εἰς τὸ Λονδῖνον ἀπηγορεύθη εἰς τοὺς ἀσχολουμένους ἐπὶ τῶν μεταφυσικῶν ζητημάτων νὰ προλέγωσι τὸ μέλλον. Ἡ ἀπαγόρευσις αὐτή, ὡς ἦτο ἑπόμενον, ἤγειρε πλείστας διαμαρτυρίας καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων μέσων ποῦ ἐχρησιμοποιήθησαν, ὑπεβλήθη εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἀρχήν, μία αἴτησις διαμαρτυρίας φέρουσα ἑκατοντάδας ὑπογραφῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὰς τοῦ Ol. Lodge, Crawford, Conan Doyle, κλπ. Τὸ μέτρον εἶνε, βεβαίως, ἄδικον ἐφ' ὅσον θίγει τὴν ἔρευναν καὶ τὴν πρόοδον τῶν μεταφυσικῶν ἐπιστημῶν, εἶνε ὅμως, μᾶς φαίνεται, δικαιότατον, ἐφ' ὅσον θέλει νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν λαὸν ἀπὸ τοὺς ἐκμεταλλευτικοὺς ὄνυχας τόσων ἀγυρτῶν, τσαρλατάνων καὶ καθ' αὐτὸ λαοπλάνων.

—o—

Ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα, ὁ κ. Δ. Σιωμόπουλος, μᾶς κάμει τὴν ἑξῆς ἀνακοίνωσιν, περὶ ἐμφανίσεως πνεύματος, ὀλίγας ὥρας μετὰ τὸν θάνατον προελθόντα κατὰ τὴν πρό τινος ἐπιδημίαν τῆς ἱσπανικῆς κληθείσης γρίππης. Ἡ ἐμφανισθεῖσα εἶνε ἡ μήτηρ τῆς Κούλας Μαυρομμάτη, ἥτις καὶ ἀφηγήθη τὸ γεγονός.

«Ἡ μητέρα μου, ἡ ἀδελφή μου καὶ ὁ ἀδελφός μου εἶχαν ἀρρωστήσει καὶ μόνον ἐγὼ ἔμεινα γερή. Ἕνα βράδυ πέθανε ἡ μητέρα, κι' ἐγώ, ἀφοῦ τὴν ἄλλαξα, κάθησα πλάϊ της, μὲ ἀναμένη τὴ λαμπάδα κι' ἔκλαιγα. Ἐνῷ λοιπὸν ἔκλαιγα, αἴφνης ἀκούω ἀπὸ τὴν πόρτα τὴ φωνὴ τῆς μητέρας μου :

— «Κούλα, μὴν κλαῖς ἰδοὺ ἐγὼ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ εἶνε ἡ σάρκα μου». Στρέφω καὶ βλέπω ἀπαράλαχτα τὴ μητέρα μου ντυμένη στὰ καθημερινά, ὄχι σ' ἐκεῖνα ποὺ τῆς εἶχα φορέσει τότε. Ἀμέσως μὲ λαχτάρα κρένω τῆς ἀδελφῆς μου ποῦ κοιμοῦνταν καὶ ξαναστρέφω πρὸς τὴν πόρτα τὰ μάτια, ἀλλὰ δὲν εἶδα τίποτε».

—o—

Τὸ τεῦχος τοῦ Ὀκτωβρίου τῆς «Συγχρόνου Ἐπιθεωρήσεως», ἀφιερώθη ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν δημοσίευσιν τῶν γνωμῶν διαφόρων σοφῶν, ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος ποῦ τοὺς ὑπέβαλε : «Ποία θὰ εἶνε ἡ θρησκεία τοῦ μέλλοντος ;» Ἔλαβον μέρος ὁ ἀββᾶς Ἄλτα, ὁ ἀββᾶς Λουγκάν, ὁ Ρέϋ, ὁ Ραββῖνος Λουδοβῖκος –Γερμανὸς Λέβυ, ὁ Σουρέ, ὁ Ντενίς, ὁ Σεβριέ, ὁ Ζουνέ, ὁ Λανσελίν, κ. ἄ. Τὸ ἐρώτημα ἐντελῶς πρωτότυπον καὶ σκανδαλιστικόν, ἔφερεν εἰς φῶς πολυτίμους γνώμας. Εἶνε ἰδιαιτέρως εὐχάριστον ὅτι σχεδὸν πάντες συμφωνοῦν εἰς τὸ ὅτι ἐὰν αἱ σημεριναὶ θρησκεῖαι δὲν εἶνε τόσης δυνάμεως ὥστε νὰ συγκρατοῦν τὰ πλήθη, πάντως δὲν θὰ ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ ἡ ἡμέρα καθ' ἣν θὰ ἐπικρατήσῃ μία νέα θρησκεία βασιζομένη ἀπολύτως ἐπὶ τῆς Ἀγάπης. Εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος θὰ δημοσιεύσωμεν τὴν δυθεῖσαν ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα, παρὰ τοῦ κ. Λέοντος Ντενίς.

—o—

Πολὺ σκανδαλιζόμεθα νὰ εἴπωμεν πρὸς τοὺς ἀναγνώστας μας τὸν ἰ-

τλον μόνον μιᾶς ἐκτενοῦς μελέτης ἥτις ἤρχισε δημοσιευομένη εἰς τὸ π ριοδικὸν «La Rose-Croix». Οὗτος εἶνε: ***Σημειώσεις ἐπὶ τῆς μεταλλικῆς ἐμβρυογενείας.*** Δὲν φαίνεται ὅτι εἶνε ἀοριστολογία, διότι καὶ ἀριθμοὶ ἀναγράφονται καὶ συγκριτικὰ ἀτομικὰ βάρη, ἀκόμη, τῶν μετάλλων. Φαντασθῆτε πόσους ἀναγνώστας θὰ ἠρίθμει παρομοία ἑλληνικὴ μελέτη!! Ἂς ἀφίσωμεν ὅτι ὁ συγγραφεὺς τη. θὰ ἐθεωρεῖτο εὐθὺς ἀμέσως φρενοβλαβὴς λιποτάκτης.

—ο—

Νέος ἐπίλεκτος συνεργάτης πλουτίζει σήμερον τὸ ἐπιτελεῖον τῶν συνεργατῶν μας. Ὁ κ. Α. Περδικίδης. Πολυμαθής, ἐγκυκλοπαιδικός, παρατηρητής, εὔστροφος, πεπειραμένη πέννα, προσφέρει τὴν βοήθειαν του εἰς τὴν ἔρευναν. Τὸν εὐχαριστοῦμεν.

Δι' ἡμᾶς εἶνε ἀρκετὸν ὅτι ἐξετάζει, ὅτι ζητεῖ νὰ τοῦ ἀποδοθῇ ἡ πίστις του καὶ οἱ ἄνθρωποι τῆς εἰλικρινείας αὐτῆς καὶ τῆς ἐξετάσεως, μᾶς δυναμώνουν καὶ μᾶς εὐχαριστοῦν.

—ο—

Τὸ γαλλικὸν περιοδικὸν «Le Bieneste», εἰς σειρὰν φύλλων του, δημοσιεύει φωτογραφίας διαφόρων ἀτόμων, εἰς τὰς ὁποίας διαφαίνονται αἱ μορφαὶ πνευμάτων—κατὰ τὸ πλεῖστον συγγενῶν ἢ φίλων—τὰ ὁποῖα ἵστανται ἢ παραπλεύρως ἢ ὄπισθεν τῶν φωτογραφουμένων. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ φωτογράφησις γίνεται κατόπιν ἐπὶ τούτῳ παρασκευῆς καὶ ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἡ ἐπιτυχία εἶνε πλήρης. Ἡ φωτογράφησις πνευμάτων ἔκαμεν ἐσχάτως μεγάλας προόδους, κατώρθωσε μάλιστα νὰ συλλάβῃ καὶ νύμφας ἱπταμένας ἄνωθεν λίμνης τινος τὰς ὁποίας δημοσιεύει ἕτερον ἀμερικανικὸν περιοδικόν.

—ο—

Ἐλάβομεν τὰ κάτωθι περιοδικὰ καὶ ἔντυπα:

Luce e Ombra, Ρώμη, Σ]βριος, μὲ ἄρθρα τῶν κ. κ. Μποτσάνο, Καβάλι, Σκαρνάβι, κλπ. ***Ἐθνικὴ Ζωή***, Ἀθῆναι, 15 Ὀκτωβρίου, σημειώνομεν, πλὴν τῆς ἁπλῆς πάντοτε καλῆς ὕλης, τὰς δημοσιογραφικὰς ἀναμνήσεις τοῦ κ. Θ. Βελλιανίτη, Le Voile d'Isis, Ὀκτώμβριος, Παρίσιοι, ***Ἀλήθεια***, Σύρου, ἀριθ. 23 καὶ 24, L' Heure de la femme, Παρίσιοι, 20 Ὀκτωβρίου, μὲ ἄρθρον τῆς κ. Λυδίας Μαρσιάλ: Τὸ γυναικεῖον μ στικὸν ἀποκαλυπτόμενον παρὰ τῆς γυναικός, ***Γράμματα***, Ἀλεξάνδρεια, Μάϊος-Ἰούνιος, συμπληρουμένου οὕτω τοῦ πρώτου τόμου τῆς δευτέρας περιόδου La Rose Croix, Douai Γαλίας, Ὀκτώβριος, περὶ ἧς γράφομεν ἀλλαχοῦ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ι. Κωνσταντ. Νησίον. Ἀπεστείλαμεν φύλλα, ἐγράψαμεν καὶ ἀναμένομεν. ***Κ. Μπελ.*** Κων]πολιν. Ἀναμένομεν ἀπάντησίν σας. ***Δ. Σιων.*** Ἰωάννινα. Εὐχαριστοῦμεν δι' ἀνακοίνωσιν σας. ***Κάποιον Ἀθηναῖον*** Δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ μᾶς γνωρίσετε τὴν διεύθυνσίν σας διὰ νὰ σᾶς γράψωμεν; ***Περ. Περ.*** Ἐνταῦθα. Τὸν λόγον ἔχει ὁ κ. Ἐκλεκτικὸς καὶ ὁ κ. Φράντζας. Τὸ Πεδίον εἶνε ἐλεύθερον. ***Ν. Κυριι.*** Μέχρι σήμερον καμμία διακοπή. Ἐφαρμόζεται μόλις τώρα ἀπὸ τοῦ παρόντος τεύχους ***Μελαγχολικόν.*** Σᾶς ἀπαντᾷ ὁ Ἀμων-Ρα. ***Α' Χαλ.*** Κων]πολιν. Σᾶς ἐγράψαμεν καὶ ἐστείλαμεν φύλλα. ***Α. Γράκχον.*** Ἀσλάναγα. Δὲν θὰ εἴχομεν καμμίαν ἀντίρρησιν, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ὁμιλεῖτε καθόλου ἐπὶ τοῦ θέματος. Ποῖος συνεπῶς ὁ σκοπός του; Ἀναμένομεν ὅ,τι μᾶς λέτε. ***Α. Παν.*** Τ Τ. 930. Ἔχει καλῶς. Spirituous. Σᾶς ἐγράψαμεν, σᾶς γράφομεν καὶ πάλιν.